

درسنامه‌ی درس ۴: ارزش علم

کلمات مترادف: به کلماتی گفته می‌شود که معنی آنها مثل هم است و کمک می‌کنند تا سخن، زیبایی و تنوع خاصی پیدا کند.

تعلیم : آموزش دادن	حکیم : دانشمند – فیلسوف
سرمایه : اندوخته	ماندنی : هر چیزی که قابل ماندن باشد
اندوخت : جمع کرد	دل به خدا سپرد : به خدا توکل کرد
برافراشته : بالا برده	آموختنی : آنچه قابل یادگرفتن باشد
چیزی نگذشت : مدت زیادی نگذشت	نیک نامی : معروف بودن به خوبی
تخته پاره : تکه چوب	قضا : تقدیر ، سرنوشت
چاره : راه حل – تدبیر	افزوده می شد : اضافه می شد
وی : او	علاقه : اشتیاق و دوست داشتن بسیار زیاد
سرگرم : مشغول	امیر : حاکم ، پادشاه
بلا : مصیبت ، گرفتاری	شهرت : محبوبیت ، معروفیت
توفان : باد خیلی شدید	گرفتار : اسیر
امواج : جمع مکسر موج	قصد : اراده کردن ، نیت

کلمات دارای ارزش املائی

حکیم – قصد – حرکت – ادامه – مدت – توفان – گذشت – تخته پاره – ساعتی – ساحل – چاره ای – ماهیگیر – تعجب – صحبت – سخنان – حاضری – تعلیم – شهرت – افزوده – سرمایه – غرق

آرام ≠ بی قرار	سوار ≠ پیاده	قدیم ≠ جدید
دانا ≠ نادان	نرم ≠ زیر	زنده ≠ مرده
بیاموز ≠ نیاموز	نیک نام ≠ بدنام	حاضر ≠ غایب

قصد : مقصود، مقصود
 قدیم : قدمت ، قدیمی
 فکر : افکار ، متفکر
 موج : امواج
 تعلیم : علم - معلم
 حال : احوال ، حالت
 حاضر : حضور ، محضر
 حرکت : تحرک ، متحرک
 حکیم : حکمت
 نجات ، مُنجی ، ناجی
 تعجب ، عجیب، متعجب

کلمات هم خانواده:

به کلماتی گفته می شود که **۳ شرط** زیر را داشته باشند:

شرط ۱: از **یک ریشه** گرفته شده باشند.

(مثل اعضای یک خانواده که در یک خانه زندگی می کنند).

شرط ۲: حروف اصلی در کلمات هم خانواده

باید به ترتیب **و پشت سر هم** بیایند.

شرط ۳: از نظر **معنی** به هم **نزدیک** باشند.

دانش زبانی

((متن علمی و متن ادبی))

متن علمی : متن هایی هستند که به ما اطلاعات علمی می دهند.

مثال : رشد بینی و گوش های انسان تا پایان عمر ادامه دارد.

متن ادبی : متن هایی هستند به صورت داستان که دانش ما را در زمینه ی ادبیات ، زیاد می کنند.

مثال : سر بر شانه ی خدا بگذار تا قصه ی عشق را چنان زیبا بخواند که نه از دوزخ بترسی

و نه از بهشت به رقص در آیی . قصه ی عشق ، انسان بودن ماست...

جمله :

هنگامی که افراد صحبت می کنند در حقیقت مطلبی را به شنونده ، منتقل می کنند . گوینده برای انتقال گفته هایش از

جمله استفاده می کند . جمله یک یا چند کلمه است که یک پیام را می رساند.

جمله می تواند از یک کلمه یا چند کلمه تشکیل شده باشد.

مهم ترین قسمت (جز اصلی) جمله (**فعل**) است . **جمله بدون فعل کامل نیست و معنی ندارد.**

فعل کلمه ای است که انجام شدن کار یا حالتی را نشان می دهد و معمولا " **در آخر جمله می آید.**

مثال برای **جمله های یک کلمه ای :** رفتم . شنیدم . خریدم .

دیروز به همراه دوستم از فروشگاه **خرید کردیم** . ایستگاه مترو بسیار شلوغ بود.

انواع جمله :

جمله ی خبری : جمله ای است که در آن خبری داده می شود .

دیروز باد شدیدی شروع به وزیدن کرد . من تشنه هستم .

جمله ی پرسشی ؟ : جمله ای است که در آن سوال پرسیده می شود و باید لحن خواندن به حالت سوالی باشد .

حاضری به جوانان ما چیزی بیاموزی ؟ چرا این سخنان را روی زمین می نویسی ؟

جمله ی عاطفی : جمله ای است که در آن یکی از عواطف و احساسات انسانی بیان شود مانند تحسین ، تعجب ،

آرزو ، و افسوس . در پایان این جمله ها **علامت تعجب !** قرار می گیرد .

نکته : جمله های تعجبی ، احساس و عواطف یا تعجب ما را نشان می دهند .

چه هنرمند خوش ذوقی ! چه درخت تنومندی ! کاش او را می دیدم ! حیف که دیر رسیدم !

جمله ی امری (دستوری) : جمله ای است که در آن **انجام دادن یا انجام ندادن** کاری خواسته می شود .

عینک مرا بیاور . بسته ی روی میز را باز نکن .

به کار بردن کلمه ی (رادیو) در انواع جمله :

امروز یک رادیو خریدم . (جمله ی خبری)

چه رادیوی خوش رنگی ! (جمله ی تعجبی)

صدای رادیو را کم کن . (جمله ی امری)

رادیو را کجا گذاشتی ؟ (جمله ی پرسشی)